

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร.

ระหว่าง	บริษัท ว.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจที่ ๑
	บริษัท ด.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจที่ ๒
	บริษัท ร.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ว. และบริษัท ด. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจพร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กขค.) ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจที่ ๑

บริษัท ว. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจกิจกรรมของบริษัทโฮลดิ้งที่ไม่ได้ลงทุนในธุรกิจการเงินเป็นหลัก โดยในปี ๒๕๖๖ ไม่มีรายได้รวมในประเทศไทย เนื่องจากจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

๑.๒ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจที่ ๒

บริษัท ด. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ ประกอบธุรกิจลงทุนต่างประเทศและให้บริการด้านการจัดการและเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแก่บริษัทแม่และบริษัทในเครือ โดยในปี ๒๕๖๖ ไม่มีรายได้รวมในประเทศไทย

บริษัท ด. เป็นบริษัทหนึ่งในกลุ่มบริษัท อ. ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจร้านอาหารจานด่วนในประเทศอินเดีย เนปาล และไนจีเรีย โดยไม่มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๓ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ร. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร มีรายได้ในปี ๒๕๖๖ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ x,xxx,xxx,xxx บาท

๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

บริษัท ว. ได้ชี้แจงในแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจว่า เพื่อเข้าลงทุนและขยายกิจการของผู้ประกอบธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยการรวมธุรกิจทำให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจสามารถเข้าถึงฐานลูกค้าใหม่ในประเทศไทย รวมทั้งขยายการดำเนินงานโดยการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าในประเทศไทย

นอกจากนี้ จากการสืบค้นข้อมูลการรวมธุรกิจดังกล่าวพบว่า บริษัท ด. ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจร้านอาหารจานด่วนในประเทศอินเดีย เนปาล และไนจีเรีย ได้เซ็นสัญญาลงทุนในบริษัท ร. ซึ่งเป็น ๑ ใน ๓ แฟรนไชส์ ของร้านอาหารแบรนด์ K ในประเทศไทย ซึ่งบริษัทมีแผนจะขยายสาขาในประเทศไทยเพิ่มเติม ที่ก่อนหน้านี้ในปี ๒๕๕๙ บริษัท ร. ได้ลงทุนในแฟรนไชส์ร้านอาหารแบรนด์ K ในประเทศไทย จำนวน ๑๒๗ สาขา โดยเป็นการลงทุนต่อจากบริษัท ย. ซึ่งเป็นบริษัทแม่เจ้าของแฟรนไชส์ร้านอาหารแบรนด์ K ในประเทศไทยที่ได้เปลี่ยนนโยบายการบริหารร้านอาหารจากเดิมที่เป็นการลงทุนและบริหารจัดการร้านอาหารเอง เป็นการบริหารสิทธิ์แฟรนไชส์และดำเนินการด้านการตลาดให้แก่ผู้รับแฟรนไชส์ในประเทศไทย

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

ธุรกรรมที่ ๑ บริษัท ว. เข้าซื้อหุ้นร้อยละ ๕๑ ในบริษัท ว.๑ จากบริษัท วว.

ธุรกรรมที่ ๒ บริษัท ด. เข้าซื้อหุ้นร้อยละ ๔๙ ใน (๑) บริษัท ว.๑ (๒) บริษัท ว.๒ และ (๓) บริษัท ว.๓ จากบริษัท วว.

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ว. โดยบริษัท ว.๒ ได้ถือหุ้นของบริษัท ร. ในสัดส่วนร้อยละ ๕๑ ส่วนบริษัท ด. ได้ถือหุ้นของบริษัท ร. ในสัดส่วนร้อยละ ๔๙

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ว. จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจกิจกรรมของบริษัทโฮลดิ้งที่ไม่ได้ลงทุนในธุรกิจการเงินเป็นหลัก ส่วนบริษัท ด. จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ประกอบธุรกิจบริการร้านอาหารจานด่วนในประเทศอินเดีย เนปาล และไนจีเรีย โดยก่อนการรวมธุรกิจบริษัทดังกล่าวไม่ได้ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองรายไม่มีรายได้ในประเทศไทย

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท ร. จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร โดยเป็นผู้รับแฟรนไชส์ร้านอาหารแบรนด์ K ในประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้มีจำนวน ๑ ตลาด คือ ธุรกิจการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร เนื่องจากเป็นตลาดใดตลาดหนึ่งของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

๕. ขอบเขตตลาด

ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร

เมื่อพิจารณาการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจแล้วพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน (Quick Service Restaurant: QSR) ผ่านการดำเนินกิจการร้านอาหารภายใต้แบรนด์ K ในประเทศไทย โดยมีบริษัท ย. เป็นผู้บริหารสิทธิดังกล่าวในประเทศไทย

จากรายงานฐานข้อมูลของ Euromonitor International พบว่า ตลาดธุรกิจบริการด้านอาหารที่ให้บริการจำกัด (Limited Service Restaurant) หมายถึง ธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน (QSR) ซึ่งเป็นธุรกิจร้านอาหารในรูปแบบที่ลูกค้าต้องเดินมาสั่งอาหารที่เคาน์เตอร์และบริการตัวเองในบางส่วน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ตลาดหลัก ได้แก่

๑) ตลาดธุรกิจบริการด้านอาหารที่เป็นเครือข่ายธุรกิจร้านอาหาร (Chained Food Service) คือ ร้านอาหารที่บริษัทเจ้าของแบรนด์ (แฟรนไชส์ซอร์) ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบธุรกิจ (แฟรนไชส์ซี) ในการใช้ชื่อแบรนด์ การตกแต่ง และรูปแบบธุรกิจของเจ้าของแบรนด์ โดยจะมีค่าใช้จ่ายในการซื้อแฟรนไชส์

๒) ตลาดธุรกิจบริการอาหารอิสระ (Independent Food Service) คือ ธุรกิจบริการด้านอาหารซึ่งเกิดขึ้นและดำเนินการโดยเจ้าของร้าน โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายธุรกิจร้านอาหาร (Chained Food Service) ดังนั้น เจ้าของธุรกิจจึงมีสิทธิควบคุมและตัดสินใจอย่างเต็มที่ สามารถปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ภายในร้านได้ตามต้องการโดยไม่มีข้อจำกัด เช่น เมนู การตกแต่ง ชื่ออาหาร

นอกจากนี้ ข้อมูลของ Euromonitor International พบว่า ธุรกิจอาหารในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕^๑ มีมูลค่าตลาดรวมประมาณ ๑๖๘,๔๕๑.๖ ล้านบาท โดยจำแนกสัดส่วนเป็น (๑) Chained Food Service คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖ และ (๒) Independent Food Service คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

๕.๑.๑ การทดแทนด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปสงค์ พบว่า ธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน (QSR) เป็นการให้บริการอาหารจานด่วนที่เน้นกลยุทธ์ราคาอาหารถูกและบริการที่รวดเร็ว โดยลูกค้าอาจต้องบริการตัวเองในบางส่วน ซึ่งลักษณะการให้บริการเช่นนี้มีความแตกต่างจากร้านอาหารทั่วไป ซึ่งเน้นที่เอกลักษณ์ของอาหาร วิธีการปรุง รวมถึงการให้บริการเต็มรูปแบบ ซึ่งมีราคาอาหารที่แพงกว่าและบริการที่ไม่ได้เน้นความรวดเร็ว ทำให้ประสบการณ์ของลูกค้าในร้านอาหารบริการด่วน (QSR) จึงมีความแตกต่างจากร้านอาหารทั่วไป

^๑ ใช้ข้อมูลจาก Euromonitor International โดยเป็นข้อมูลประมาณการจากปี ๒๕๖๕ เนื่องจากเป็นชุดข้อมูลที่ครบถ้วนขณะพิจารณา

นอกจากนี้ คณะกรรมการการยุโรปได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตตลาดร้านอาหารเห็นว่า ร้านอาหารบริการด่วน (QSR) มักจะขายอาหารจานด่วน (Fast-food) ที่มีราคาถูกมีการบริการตัวเองในบางส่วน (ซื้อและรับอาหารจากเคาน์เตอร์) รวมถึงร้านอาหารมักจะเป็นจุดบริการส่งอาหารถึงบ้านด้วย^๒ จึงเห็นว่าร้านอาหารบริการด่วน (QSR) มีจุดเด่นที่ความเร็วของการให้บริการ (Speed of Service) และราคาอาหารถูกกว่าร้านอาหารบริการเต็มรูปแบบ (Sophisticated Restaurant) ที่จะมีราคาแพงกว่า^๓

๕.๑.๒ การทดแทนด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปทาน พบว่า ผู้ให้บริการธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน (QSR) โดยเฉพาะที่เป็นเครือข่ายธุรกิจร้านอาหาร (Chained Food Service) จะมีแนวทางการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างจากธุรกิจอื่น ทั้งในแง่ของการเลือกสถานที่ตั้งร้านค้า เช่น ขนาด การตกแต่ง ทำเล และในแง่ของรูปแบบการบริการ เช่น การให้บริการที่ร้านที่ตั้ง การให้บริการส่งถึงบ้าน จึงทำให้การดำเนินธุรกิจของร้านอาหารบริการด่วน (QSR) จึงมีความแตกต่างจากการดำเนินธุรกิจร้านอาหารทั่วไป

ดังนั้น เมื่อพิจารณาธุรกิจร้านอาหารทั้งในด้านอุปสงค์และด้านอุปทานพบว่า ธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน (QSR) มีความแตกต่างจากธุรกิจร้านอาหารทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญ กอปรกับธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเป็นธุรกิจร้านอาหารบริการด่วน จึงกำหนดตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเป็นธุรกิจร้านอาหารบริการด่วนเท่านั้น

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า วัฒนธรรมการบริโภคอาหารของคนในประเทศจะค่อนข้างคล้ายกัน โดยเฉพาะอาหารจานด่วนที่จำหน่ายผ่านร้านอาหารบริการด่วน (QSR) โดยเฉพาะผู้ให้บริการที่เป็นเครือข่ายธุรกิจร้านอาหาร (Chained Food Service) ซึ่งเน้นความโดดเด่นหรือเอกลักษณ์ของแบรนด์ร้านอาหารผ่านการโฆษณาไปทั่วประเทศ นอกจากนี้ นโยบายการกำหนดราคาของร้านอาหารบริการด่วน (QSR) จะเป็นการกำหนดราคาจากส่วนกลางเท่ากันทั่วประเทศ รวมถึงเมนูอาหารจะเป็นเมนูเดียวกันทั่วประเทศ ทำให้ผู้ให้บริการร้านอาหารบริการด่วน (QSR) มักจะดำเนินธุรกิจโดยใช้นโยบายเดียวกันทั่วประเทศทั้งรูปแบบร้าน ราคา และเมนูอาหาร ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการการยุโรป ดังนั้น จึงพิจารณาขอบเขตกำหนดตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นในระดับประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร มียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

^๒ Case No COMP/M.4220 - Food Service Project / Tele Pizza, Commission decision of 06/06/2006

^๓ Case No COMP/M.2490-TPG Advisors/Goldman Sachs/Bain Capital Investors/Burger King, Commission decision of 11/10/2002.

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดขาย ในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3)

ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหารในประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ร. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาด ของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๕๘.๑ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิด การลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขาย ของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกัน ตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็น ผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจ ที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน ทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ว. และบริษัท ร. มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย เพื่อประกอบธุรกิจในประเทศไทย ส่วนบริษัท ด. มีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ โดยบริษัท ด. มีการถือหุ้นในบริษัท ว. ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ร้อยละ ๔๙ จึงไม่ถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย ดังนั้น บริษัท ว. และบริษัท ร. จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ว. เข้าซื้อหุ้นร้อยละ ๕๑ ในบริษัท ร. ผ่านการเข้าซื้อบริษัท ว.๑ และบริษัท ด. เข้าซื้อหุ้นร้อยละ ๔๙ ใน (๑) บริษัท ว.๑ (๒) บริษัท ว.๒ และ (๓) บริษัท ร. ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ว. และบริษัท ด. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท ร. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท ร. นอกจากนี้ บริษัท ว. บริษัท ด. และบริษัท ร. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัท ว. บริษัท ด. และบริษัท ร. ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหารในประเทศไทย โดยพบว่า ยอดเงินขายในตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหารในประเทศไทยของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ

ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้งผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ว. และบริษัท ด. กับบริษัท ร. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗